

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopenne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“.

Opravništvo, na katero naj se blagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Meščanje!

Naši kandidatje za ljubljanske mestne volitve so:

Za II. razred, ki voli 16. aprila:

Gospod **Franjo Ravnikar**, deželni blagajnik.
 „ **Luka Robič**, penzionirani davkarski višji nadzornik.
 „ **dr. Josip Vošnjak**, zdravnik.

Za I. razred, ki voli 17. aprila:

Gospod **Andrej Dolinar**, trgovec in hišni posestnik.
 „ **Josip Kušar**, trgovec in hišni posestnik.
 „ **dr. Josip Poklukar**, hišni posestnik.
 „ **Josip Strzelba**, trgovec in hišni posestnik.

Národní meščanski volilni odbor.

Pritiskanje na uradnike.

Sledéče pismo se je razposlalo vsem uradniškim šefom v Ljubljani:

„Euer Wohlgebornen!

Die laut der Zeitungsnachrichten heuer besonders lebhaft sich gestaltende Agitation der Nationalen, welche bei der bevorstehenden Gemeinderathswahl nach langer Unterbrechung auch in dem II. Wahlkörper sich betheiligen und zweifelsohne auf jene Wähler dieses Wahlkörpers, welche ihrem Einflusse zugänglich sind, namentlich also auf die nicht der Beamtenschaft angehörigen Wähler mit aller Kraft einwirken werden, — macht es heuer mehr denn je nothwendig, dass die verfassungstreuen Wähler dieses Körpers sich vollzählig an der Wahl betheiligen, — dieses umsomehr als der bevorstehende Wahlgang der Vorläufer der im Sommer stattfindenden Reichsrathswahl für die Stadt Laibach, mithin nicht nur das Wahlergebniss sondern auch die Höhe der

Stimmenanzahl der liberalen Wähler für die Parthei von hoher Wichtigkeit sein wird.

Das Centralwahl-Comité beehrt sich demnach Euer Wohlgebornen höflichst und dringendst zu bitten, die Ihnen bekannten, namentlich Ihrem Amte Angehörigen Herren Beamtenwähler zur zusehrenden Betheiligung an der Wahl am 16. April bestimmen zu wollen.

Hochachtungsvoll

für das Centralwahl-Comité:

Dr. Schrey m. p.

Laibach am 13. April 1879.

Mi imamo original v roci.

Tedaj poziv, naj porabijo gg. načelniki uradov svoje višje stanje za to, da svoje podložne uradnike v interesu jedne stranke k volitvi silijo!

Bode-li vlada ta kazenski ukaz ovrгла ali kaj?

Kdo ima gg. uradnikom ukazovati, ali

g. dr. Schrey ali deželni načelnik g. Kallina? Mi sodimo, da le ta zadnji; mi sodimo, da so take okrožnice Schreyjeve do uradnikov v urad impertinencia.

Kajima dr. Schrey z uradi in uradniki komandirati?

Na to pa upamo kakov odgovor dobiti. Stvari se morajo pojasniti.

Sicer pa boli iz Schreyjevega „visocega ukaza“ konstatirano, da neuradniki volilci II razreda so narodni. Torej bi bila narodna zmaga gotova, ko bi narodni uradniki, profesorji itd. narodno glasovali.

Postne misli.

Iz slovenskega Štajerja 12. apr. [Izv. dop.]

Kasno pridejo res, zato pa začnem s podobno, ki nij tako žalostna.

Listek.

O Simonu Jenku.

(Slavnostni govor Mihalka Za vadlala v slovenskem dunajskem akademičnem društvu.)

Slavna gospoda!

Velečestiti gostje!

Radost, posebna radost je, čuditi se in čislati velike može. Saj zdi se nam takrat, da nas povzdiguje njihov duh iz motnega sedanjega življenja v nebesne prostore visocih idej; zdi se nam, kakor bi se hoteli v trenutku napojiti vseh ónih plemenitih mislij. In naši pesniki — ali niso tudi taki veliki može, ki imajo posebno predpravico, da je ljubimo in čislamo z redko udanostjo, — se presrečno ljubeznijo? Saj oni so naši iskreni prijatelji, ki se z nami veselijo, kadar nam v življenju napoči svitla zarja z jasnim solncem in ptičjim petjem, ali pa žalujejo, ko tavamo po dragah črne noči sredi skrbij in težav poze meljskega življenja; saj oni nas tešijo, kadar nam ne zažari od nikake strani upanja luč, oni nam lijó balzam v skeleče srčne rane, nado in pogum!

A tak pesnik, slavna gospoda, je tudi Simon Jenko, katerega slavi nocojšnji večer naše društvo. Srce mi veselja zaigrava, da se

je ravno „Slovenija“ spomnila pesnika, ki počiva uže skoro deset let v lahkej zemlji, a čegar ime se blišči kot svitla zvezda na slovenskem obzoru, da smo se slednjič spomnili pesnika, ki je trpel in nosil človeštva gorje, da se mi veselimo!

In res, naš pesnik je bil nesrečen, silno nesrečen, tudi če ne bil imel rahlo čutečega pesniškega srca. Njegovo kratko življenje nam kaže osodo pesnikovo, kateremu „sreča vedno laže“; a to nesrečno življenje nam je narisal Jenko sam v svojej pesni „Trojno gorje“ tako na kratko in vendar tako na tenko, kakor nihče drugi:

Gorjé, kdor néma doma,
Kdor nij nikjer sam svoj gospod,
Naj križ m svet preroma,
Saj vendar tujec je povsod.

Gorjé, kdor se useda
Za tujo mizo živo dni;
Vsak grizljaj mu preseda,
Požirek vsak mu zagrení.

Gorjé, kdor zatajiti
Prisiljen voljo in srcé
Bedakom posoditi
Čas mora, glavo in roké.

Rodil se je Simon Jenko 27. okt. 1. 1835. v Podrečah sredi sorškega polja. Na vsacega človeka imajo prvi vtisi, ko se začne zavedati,

neznansko velik upliv, zlasti pa na pesnika, ki čuti vse bolj živo. A sorško polje je istinito tako krasno, da moremo Jenkove pesni še le tedaj dobro umeti, ko smo videli to „podobno raja“ in uživali nje krasoto.

Svoje prve šole je izvršil Jenko v Novem mestu, kder je imel strijca patra Miklavža. Pater Miklavž je bil učitelj na novomeške normalni in je imel Simona tako rad, da mu je izdajal vso svojo inache majheno plačo. A tudi naš pesnik mu je bil zelo hvaležen in ljubil ga je, kakor očeta.

Kot sedmošolec pride Jenko na ljubljanski gimnazij. Tu se seznaní z Erjavcem, Turkom, Stritarjem, Zarnikom in Mandelcem, možmi, ki imajo za slovensko beletristiko velike zasluge.

V tem času je zložil Jenko svoje najboljše pesni. Po končanej osmej šoli nij mogel iti na vseučilišče; kajti primamkovalo mu je gnotne podpore. Prisiljen je bil stopiti v celovško semenišče, a s trdnim namenom, da mu hoče dati kmalu slovo. Jedno leto ostane mej semenškimi zidovi, a l. 1857 pride na Dunaj, kder se poprime jezikoslovja. Toda phologija mu nij posebno ustrezala in uže v tretjem letu se je lotil prava. Na Dunaji se je godilo našemu pesniku, kakor tolko in toliko slovenskim dijakom; živel je veino v

Gerstäcker opisuje nekje čudno družbo izseljencev, ki se je zbrala v ladiji, novo domovino si iskat v Ameriki. Med njimi je bil neki Schulze, ki je vedno trdil, da je vsak človek podoben nekej ptici, da se je celo ves človeški rod izrodil iz ptičjega rodu po znanem uku Darwinistov.

Tako mu je tudi bil najvišji namen vsega pretehtavanja, kako bi iznašel umetnost letanja, ali — dejal je — kako bi zopet pridobil človeškemu rodu to pozabljeno umetnost.

V Ameriki razkropili so se izseljenci na vse strani, le tu i tam se kedaj srečajo nekdanji sopotniki. Neki zdravnik Donner izmed njih potuje leto pozneje v oddaljenih zapadnih državah, in sliši, da leži gospod Schulze bolan pri drugem sopotniku, ki si je osnoval gospodarstvo v bližini. Ko pride tje, pripovedujejo mu, da je Schulze padel iz visokega hrasta, s katerega je hotel zleteti s letalno mašino, ki si jo je izmislil in sestavil. Pri tej nesrečni priložnosti pa si je zlomil nogo, in odsihmal uže leži celib 10 dni brez zdravniške pomoči; ker daleč okolo nij bilo nikjer zdravnika.

Donner stopi k postelji, in nekoliko ganjen, nekoliko grajajoči povpraša: „Ali dragi gospod Schulze, kaj ste pa delali?“

„Ah vi ste, gospod doktor!“ — „Rep je bil kriv, le rep je bil prekratek, za poltretji črevelj prekratek, sicer bi se moje ime uže denes prištelo imenom neumrljivih iznajdcev!“

Donner ga zagotovi, da bode kmalu mej neumrljivimi, če tako postopa naprej, ino ga ozdravi. Naučil ga je, da bi bilo treba k takemu delu tehtne znanosti in dosta kapitala, ne pa takoj nekoliko ločja, lesa in platna, iz česa si je sestavil svojo mašino, i. t. d.

To bi bila podoba za postne misli? Res je, ino nij tako dalečna. Le pomislimo, kako željni smo, leteti v narodnih zadevah, kako slaba je naša mašina, ino kako padamo žnje tu i tam pri volitvah. Potem nas tudi nekateri blizo tako tolažijo, da je rep bil prekratek, n. pr. da se je izneveril A ali B, ino če bi imeli večino.

Da ostanem pri podobi: Za letanje je treba perut, za peruti pa je treba dosti peres. Namreč treba je pri volitvah dosti volilcev, da ne bodo volitve razsojene po neznatnej večini. Naj vam pokažem, kje so tista peresa, ki bi bila lahko v naših perutih? Preštejte naše mlade gospode v trgovini, ki žali-bože prehitro propadajo, ker neso znali dosti varčno ravnati; ozrite se na število naših dijakov, kandidatov profesure, advokacije ali notariata itd. ki zgubijo mnogo let, včasih celo re pridejo do samostalnosti. Našli bodele tudi take, ki se izogibajo štibri, i zato nemajo volilne pravice, itd.

Kesajmo se, i popravimo to! V.

Peticija Hercegovincev.

Don Mušič, vodja vstašev v minolej hercegovinske vstaji, je izročil grofu Andrasyju prošnjo prebivalstva v Hercegovini, ki obseza sledeče točke: 1. Zemljišča, katera so Turki siloma vzeli prejšnjim lastnikom, vrno naj se jim. 2. Gozdi, močvirje, hiše in vrti, katere so kristjanski podaniki velikimi troški in trdom obdelali, naj se jim dadé zopet v last, ali pa naj se vsaj delo oceni in poplača. 3. Visoka vlada naj za ono zemljišče, ki je pravo lastništvo Turčije, upelje zemljiščni davek po razredih. 4. Visoka vlada naj odpravi davek travino. 5. Visoka vlada naj pošlje za upravo dežele in izvrševanje zakonov samo take uradnike v deželo, ki znado razen potrebnega za svoj posel, tudi jezik, šege in običaje narodove. 6. Da se vse te reforme uvedejo ne le v smislu zakonov nego tudi v soglasju z željami narodovimi, naj pošlje visoka vlada kmalu komisijo, ki naj bo na mestu vse preiskala in priredila, ino če bode nezadovoljstvo v narodu bolj in bolj raslo, mej tem, ko še zdaj zmirrom zaupa in veruje pravičnosti visoke vlade.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 15. aprila.

Državni zbor se snide uže ta teden zopet, da budget izvrši in potem najbrž še o

bosenskej upravi izpregovori. Sredi maja se pričakuje konec državnega zbora.

Srbski cerkveni narodni zbor v Karlovcih, ki ima nalog skrbeti za cerkvene in in šolske zadeve ogerskih in graničarskih Srbov, sklican je s cesarjevim pismom na drugo polovico maja meseca. Volitve bodo hitro razpisane.

Vnanje države.

Zopet se je zgodil grd čin. Iz Peterburga se namreč javlja, da je 14. aprila neki čedno oblečen človek štirikrat **streljal iz revolverja na ruskega carja**, ko se je ta na jutranji soredhod neljal. Nij ga zadel, car je popolnem zdrav. Sorehjalci so streljavca prišli; streljal je še enkrat in ranil neko osobo lahko na lice. Preiskava se začne. Peterburg pripravlja carju veliko ovacijo.

Bolgarski volilci so sklicani 27. t. m., da volijo ono novo narodno skupščino, ki bode imela kneza izbirati.

V egiptovskem vprašanji se je zgodilo nekaj nenadejanega. Sultan je baje poročil Salisburyju, da ne odobrava kedivovega postopanja, ter da je pripravljen, odstaviti ga. — S tem pa težav in sitnostij nij konec.

Na Španjskem bodo 20. t. m. občne volitve v „kortes“ ali državno zbornico. Voli se iz Španije 440 poslancev a iz Kube 24 in iz Portorika 15 poslancev. Razdor mej strankami je velik. Federalisti in Karlisti hoté pasivni ostati. Ministri sami mej seboj baje nijso složni.

Dopisi.

Iz Ptujja 14. aprila. [Izviren dopis.]

Poročal sem v vašem listu uže stanje naše čitalnice. — Časi se izpreminjajo in tudi stanje našega narodnega ognjišča se je izpremenilo. Kako lepo in prijazno bi bilo, ko bi se tukajšnji Slovenci bolj združili in zjedini!

Čitalnični odbor je torej sklenol na 20. aprila ob 5 uri popoldne t. l. sklicati občni zbor, koji ima določiti prihodnjo osodo tega edinega narodnega zavoda pri nas.

Sedem let imeli smo pri „dunajskem mestu“ (Stadt Wien) zelo prijazne prostore, in ob času, ko je vrli narodnjak gosp. Planinšek imel hotél, bili smo res kakor domači tu. Toda človek obrača — žid pa obrne. Naselilo se je namreč tu mnogo židov in na zadnje pripala

Njegove pesni so zdaj podobne znanemu spevu, ki nam v veselih urah šumi po ušesih, a sedaj nas zopet vznemirjajo in nam vzbujajo otožne občutljaje in misli. V vseh Jenkovih pesnih je razlita neka dobrodejna čarobnost.

Jegovi kratki harmonični verzi nam objemajo srce, kakor presrčna déva; njih beseda nas objemlje, njih misel nas poljubljuje. Ona čarobnost ima svoje uzroke po večem v preprostem jeziku. Noben slovenski pesnik nij tako kratek v izrazih, nego je Jenko; pōdoben je v tem obziru zlasti nemškemu velikemu liriku Heineju. Podoba se širi in širi, ter iz nje se slednjič razvije cela zgodba, katere nam pa nij povedal pesnik, nego le vzbudil jo je v našej domišljiji. Jegova pesen se bere, kakor narodna, in vendar je v tej preprostosti tudi umetna, ter nam tako kaže pravega pesnika.

Posebno znamenito in zanimivo je, da Jenko ne išče moči in tolažbe v mehkem narōjji matere nature; nego v obupanosti nam živo kažejo jegove pesni, kako je natora nema in neobčutljiva za vse človeško veselje in gorjé. Na grobu mlade hčere plaka stara mati, mati uatora se pa smeje in po grobovih cvetjeh razsipava! In kaj pravi solnce mlademu pesniku, ki se mu zahvaljuje, da mu je obsijalo na okenci rože?

velikih revah, kar nam kaže uže omenjena pesen „Trojno gorjé“.

Kot modroslovec je pošiljal Jenko svoje pesni v „Novice“ z imenom X. V tem času se je začelo njegovo ime razglašati po slovenskej domovini. Dve pesni, „Naprej“ in „Pobratimija“ sta razširili njegovo pesniško slavo tudi mej druge narode, čemer je zlasti pripomogla izborna kompozicija Davorina Jenka. Ko so se začele okolo leta 1860 snovati po Slovenskem čitalnice, peli so skoro na vsakej besedi Jenkov navdušljivi „Naprej“ in zato se je ta pesen tako udomačila v narodu, kakor nobena druga. Od tega časa se datira pesnikova in skladateljeva slava.

L. 1864 je prišel Jenko v Ljubljano, kder kupi po Levstikovem posredovanji Giontini njegove pesni za sto gold. Toda radi duhovniških ovir so se morale tiskati v Gradcu.

Služil je Jenko najprej v Kranji, od koder je prišel kot koncipijent v Kamenik k advokatu Privcu. Tu je zbolel, ter vrnil se je pobit na duši in telesu v Kranj, kder je začel vedno bolj hirati. Čutil je, da se mu bliža zadnja ura in bil je poslednji čas ves otožen in potr, prav kakor Prešeren. 18. novembra l. 1869 je zapustil pozemeljski svet ki nij imel zanj mnogo veselja, pač pa bridkostij in grenkostij na kupe, ter preselil se

je v kraljestvo senec, kder neha vse človeško gorje, kder se umiri in potihne vse človeško hrepenenje. Umrl je v velicah revah, kakor pravični Aristides, ki nij zapustil ni toliko, da bi ga pokopali. In vendar je bil Jenkov pogreb slovesen, a vse stroške je poplačala ljubljanska čitalnica. L. 1873 postavili so mu njegovi čestilci lep spomenik, na kojem se beró verzi iz njegove pesni „Gori“:

„Ko jaz v gomili črni bom počival
In zelen mah poraste nad menoj,
Veselih časov srečo bo užival,
Imel bo jasne dneve narod moj.“

To so kratke črtice Jenkovega življenja; naj mi bode dovoljeno še nekoliko besedij izpregovoriti o njegovih pesnih!

Jenko je liričen pesnik v pravem pomenu besede. Njegove pesni so polne življenja, polne lepote. Jenko nij pesnik, ki se le igra s človeškimi čuti in nam boža srce, da bi nam ustrezal, nego on poje, ker mora peti, on poje, kakor mu srce velewa, prosto kakor tica na veji. V pesni zliwa svoje čute, svoje strasti, nade, želje in hrepenenja. Kadar nam napiše pesnico, poleže se mu v prsijh strastij divji ogenj:

„Čut so zije mi v besede,
Preč so črne bolečine,
Strast občutkov divjih mine
Jasen mir se v prsi vsede.“

je tudi naša čitalnica tej kategoriji ljudi in sedaj moramo stanovanje zapustiti.

Na dnevnem redu občnega zбора je pogovor za druge prostore, kakor tudi volitev novega odbora. Ob 8. uri občna zabava.

To je kratek ali zelo važen program 20. t. m. občnega zбора. Narodnjaki! bi-li ne bila sramota da bi edino naše narodno društvo židi pokopali. Sramota bi bila za nas in za vsop tujsko okolico. Mi torej pričakujemo, da se tega zбора vsi č. udje udeležè ter vsak po svojej moči ali delom, svètom ali na kaki drugi način društvu na pomoč pride.

Nadejamo se pa tudi, da nas zopet enkrat Slovenci iz okolice sè svojim pohodom počastè, ako jim je kaj ležeče na svojej čitalnici!

Iz Postojne smo prejeli sledeče pisanje:

„Na tretji strani Vašega lista od 6. marca t. l. štev. 54 je v vrsten izviren dopis od 4. marca t. l. iz Postojne, v katerem se govori o volitvi postojnskega župana in je tamkaj rečeno tako le: Vse tiste župane iz okolice ki so pri prvi volitvi dali svoj glas narodnemu kandidatu, posrečilo se je nemškutarjem spraviti na svojo stran. Skakimi sredstvi? menim da stakimi, kakoršnih se renegatje morejo posluževati, kakor gerdenje narodnega kandidata in narodne stranke, pa nazadnje še kak v roke potisnjeni petak pripravi do sedaj narodnega kmeta, da dá svoj glas nemškutarškemu kandidatu in da tako zataji svoj narod in svoje prepričanje.“

Ker je to neresnično tako odgovorimo na to sledeče: Nij res, da nam je nekdo in sicer nekateri tako imenovani (!) nemškutar ali renegat narodnega kandidata in narodno stranko grdil, — nij res, da nam je nekdo in sicer nekateri (!) tako imenovan (!) nemškutar ali renegat kak petak ali sploh kak denar, ali denarno veljavo zaradi volitve postojnskega župana v roke potisnil, — nij res, da smo po takemu potu pripravljani bili za gospoda Matija Burger-ja glasovati, — nij res da smo po takemu potu naš narod in naše prepričanje zatajili. V Postojni dne 17. marca

1879. Janes Ješ, Janez Žikon, Andrij Širca, Franz Šimšič, Jože Jurca, Ant. Furlan.“

Nijsmo se hoteli ustavljati natisniti to kolobocijo, katero je možem naredil najbrž kakov pisar in jim jo predložil na podpis. Pristavljamo le, da „možje“ glavne stvari ne ovržejo in niti ne omečejo, to je, da so pri prvi volitvi dali svoj glas narodnemu kandidatu, a potlej so se dali pripraviti na nemškutarsko stran. To je glavno očitjanje, da niso ostali mož beseda, in tega ne omečejo. Da so „petake“ dobili, no, tega ne bomo trdili, ker dokazov nemamo, in tudi dopisnik je le „menil“ ali ugibal, — torej naj jim velja. Ali da so „po takemu potu,“ namreč svoj narod zatajili, to naj oni tajé kolikor hoté, drugi narodni Notranjci drugače sodijo o tem, ker z nami vred mislijo, da vsak tisti, ki pri volitvah domače slovenske ljudi zapusti, pa z Nemcem ali ponemčencem vleče zoper svoj jezik in zoper svoj rod — ta svoj narod zataji. To velja pri vseh narodih in tudi pri nas kranjskih Slovencih, in bode veljalo, če nam gg Ježi, Žikoni, Šimšiči, Jurci in Furlani ne vem koliko popravkov pošljejo, ali še se na glavo postavijo za nemškutarja Deua in Burgerja.

Domače stvari.

— (Narodna zmaga v Ljubljani.) Pri včerajšnji volitvi za občinski mestni zbor ljubljanski iz III. volilnega razreda smo narodni Slovenci zopet letos zmagali še z veliko večjo večino in sijajneje nego prejšnja leta. Naši kandidatje so namreč dobili skoro dve tretjini vseh glasov, namreč g. Horak je izvoljen s 150 glasi, dr. Valentin Zarnik s 147 in Josip Jurčič s 147 glasi. Nemškutarski kandidatje so dobili: Achtschin 58, Bamberg 57 in Mathian 58 glasov. — Nemškutarjem nij nič pomagalo, da so bili z velikanskimi različnimi plakati in oklici mestne ogle kar vse prelepili. Mej samostalnimi volilci torej vedno bolj raste narodna zavest in čut domačinstva. Napredek naš v Ljubljani je razviden iz primere

z lanskim izidom teh volitev. Lani so dobili naši kandidatje 137, 135 in 129 glasov, a nemškutarji so dobili lani po 78, 79, 72 glasov. Torej so dobili naši kandidatje za deset glasov več, nemškutarji pa za dvajset glasov manj kot lani.

— (Volilcem družega razreda) bodi živo priporočeno, da se denašnje volitve udeleže in narodne kandidate volijo. Sijajno in jako domoljubno obnašanje vrlih naših volilcev tretjega razreda bi moralo vendar tudi volilce II. razreda osrčiti, da bi šli volit po narodnem prepričanju!

— („Laibacher Ztg.“) tisti list, ki brez štemplja izhaja s cesarskim orlom na glavi, list se vzdržuje le z rubeženski krajarji slovenskega davkoplačevalca, prinaša včeraj v redakcionalnem delu samo nemške kandidate, slovenskih niti ne omenja ne. Je li to objektivnost? Ne bi li uraden list imel biti nepristransk?

— (Mestne volitve in „Laibacher Tagblatt“.) Mi smo se govoreč o mestnih volitvah ljubljanskih samo stvari, principa in stranke držali, osobno nijsmo nikogar prijemali, da si nam ne bi bilo težko o gosp. Leskovcu, Bambergu, Mathianu, dr. Suppantschitschu marsikatero zanimivo povedati. Organ nam nasprotne stranke „Laib. Tagbl.“ pa je v soboto prinesel polno torbo osobnih napadov, tako, da svetujemo, naj g. Bamberg da nekaj eksemplarov sobotnega lista več natisniti, in naj ga konstitucionalci tačas na klobuk nataknejo, kadar bodo zopet „vom anstand“ govorili, kar jako radi govoré. Prvi mej našimi kandidati, ki „Tagbl.“ nij po volji, je dr. Zarnik. Čudi se, kako da on kandidira, pa meni, da ga je upanje na županstvo nagnilo, da je nehvaležni posel mestnega svetovilstva prevzel. Znamenito je, da nemškutarji vedó in priznavajo, da županstvo tudi pride v narodne roke prej ali slej. V drugej vrsti ima Dežman — kajti iz štila in iz navajene fraze vidimo, da je ta renegat sam pisal vse to zabavljanje — dr. Vošnjaka pod peresom. Čisto naravno, da ga bodejo

„Tebe, rož nij bilo,
Ko mogočno z neba
Zemlji sem svetilo.

Ti, ko rosa, zvineš,
Jaz pa bom ostalo,
Grob ti obsevalo,
Revež, shrani hvalo!“

Cerkvica je napolnena z ljudstvom; v joku si trka mlado in staro na prsi in česti nebeško kraljico, a

„Skoz' visoka okna
Jasno solnce sije.“

Jenko opeva v svojih pesnih ljubezen, idealno ljubezen, kakor skoro vsi lirični pesniki. A poleg ljubezni do „izvoljene device“ nam opeva tudi ljubezen do domovine. On ljubi svojo domovino, kakor so jo ljubili največi pesniki sveta. Britka žalost ga prešinja, ko se ozira po ljubljenej, tako vroče ljubljenej, a nesrečnej domovini. Kde se bero naših dedov slavna dela? Kdo bode pouprašal po nas, ko tudi nam ura odbije?

„Kako rod za rodom gine,
To povest je domovine,
Vsemu svetu nepoznane,
Od nikogar spoštovane!“

Zategadelj pa budi slovenski rod iz dolzega spanja na krepko delo:

„Naprej zastava slave!“

Vročè moli do najvišjega, naj se nas

vendar usmili, saj smo delo njegovih rok; on naj nam kaže pravi pot, ki vodi do sreče:

„Ti ki si ustvaril
Nas, ko listja trave,
Pol sveta podaril
Sinom majke slave,
Čuj nas, večni Bog!“

In pesnik se utolaži; kajti v nadi vidi, da bode uslišana njegova molitev, ko bode sto let uže počival v jamici tih. da ne bodo več znali, kje križec je stal: Tedaj ustanem s svoje posteljice

„Po dragi domovini
Ogledovat bom šel,
Ko sinov naših sini,
Nov rod bo v nji cvetel.

Bom gledal, al spolnile
Željé so se mi v tém,
Al mirno v dnu gomile
Naprej počivat' smem.“

Te in take vrstice nam dovolj jasno kažejo, kako vroče je ljubil Jenko svojo domovino, kako globoko je čutil in žaloval o njenej nesreči.

„Exegi monumentum aere perennius.“

Te besede, koje je izrekel Horacij o svojih pesnih, smel bi istinito reči tudi Jenko o svojih. Deset let je uže, odkar krije našega pesnika črna zemlja, in na njegovem grobu „raste lepa trava zelena,“ a njegov duh, ki

nam je ustvaril v pesnih neminljiv spomenik, — njegov duh veje še vedno mej nami, ogreva nas, krepča nas in blaži, ter budi nas na krepko, pogumno delo, na novo, čvrsto, nadepolno življenje! In dokler bode slovenski Triglav ponosno dvigal proti nebu svoje glave, in dokler bodo mogočno šumele naše slovenske vode, živel bo Jenkov spomin v slovenskem rodu, kateremu je posvetil svoj bistri um in svoje plemenito srce!

Kadar zasuje popotniku v puščavi vihar s peskom vse poti in steze, da ne more dalje, pričakuje voljno in potrpežljivo, da bi zamigljale na nebesi prijazne zvezde in svetile mu na pot témán. Isto tako tudi mi obrnimo svoje okó iz „živenja zmed“ na tisto zvezdo, ki ne ugasne nikoli; ona naj nas vodi in spremlja vedno in povsod! A taka zvezda, taka prijazna zvezda, slavna gospoda, nam bodi Simon Jenko, in ako bo Slovenec ljubil, tako srčno ljubil svojo domovino, kakor jo je naš pesnik, tedaj se bodo uresničile njegove besede:

„Veselih časov srečo bo užival,
Imel bo jasne dneve narod moj.“

tolažljive in nadepolne besede Jenkove, kojemu kličem nocojšnji večer s hvaležnim in navdušenim srcem:

Večni mu spomin in večna slava!

njegovi govori v državnem in deželnem zboru. Dalje očita „Tagbl.“ tretjemu kandidatu, g. Strzelbi, da je bil peticijo do mestnega zbora vložil, neko malo nepotrebno in nesnažno ulico zapreti. Ker ne vé Dežman ničesa zoper poštenega in spoštovanega narodnega meščana povedati, pogreva zopet to.

— (Iz Mokronoga) se piše, da bodo tudi tam 25letnico cesarjeve poroke slovesno praznovali.

— (Iz Vipave) se poroča, da je tamošnji notar g. dr. Vok sklical bil shod, v katerem se je pod predsedstvom sodskega adjunkta dr. Poznika sklenilo za praznovanje srebrne cesarjeve poroke ustanoviti bólnico za uboge ter za ta namen pobirati darove. V dotični odbor so voljeni gg.: Ditrih, Mayer, Može in Vidergar. Okolica bode kresove prizgala.

— (Nabiranje za pogorelce) v Draganji vasi je od deželnega načelnika po vsej deželi dovoljeno. Boda pogorelcev je velika, ker je zgorelo 52 poslopij z vsem pohištvom, z obleko in hrano. Nijeden nij bil zavarovan.

— (Grozovit uboj.) Iz Krškega se nam piše 12. t. m.: Zopet vam imam poročati iz našega okraja žalostno vest. Dne 8. aprila okolo devete ure z večera je prišel Jože Lužar, doma iz Meršečnje vasi, ter poklical na svilih ležečo Mico Pisek, in jo vprašal: „Ali hočeš jutri priti k nam kopat?“ Ona mu odvrne, da ne. In ker se je vasovalcu zazdelo, da čuje nekakšno šepetanje gori nad seboj v senu, pravi nadalje vprašajoč: „No, Mica, kedó pa je pri tebi?“ A ona reče nevoljno: „Kedor hoče“. Ponočevalcu ta odgovor nikakor né bil po volji, in tiho gre domú po svoja dva brata. Z njima se vrne, in Jože ter Anton Lužar, oborožena z železnimi senénimi vilami in z motiko, pridrvita na svili, najdeta pri Mici Jakopa Certnika, 35 letnega fanta iz Ravnega pri Raki, ga pograbit za noge in vlečeta proč. Ves razjarjen mu potem prvi od njiju železno ost na vilah zarine v glavó, a vredni njegov brat mahne siromaka z železno motiko preko glavé tako silno, da mu prebije črepinjo. Ali taka zverstva še néso bila ohladila ljutih krvnikov v njih besnosti. Pograbitjo nezavestnega nesrečnika in ga odnesó blezu 400 korakov daleč, kder ga v pricestni jarek takó položé, da je glavo imel v blatu, a truplo da je ležalo preko poti. V taceem položaji so tekar družega jutra zasledili ljudje na pol nazega in sé smrtjo se borečega J. Certnika, in ta se je isto opoldne poslovil sé svetom. Zločinca so žandarji oba uže prijeli in ja izročili pravici. Tudi v slami skrite vile in motiko, katerih krvave pege jasno pričajo o hudodelstvu, je dobila in jih hrani sodnija. Govoré, da je ta umor samo nekakšna „krvna osveta“, ker je bil namreč pred letom dnij umorjenega J. Certnika brat udaril in z nekim ostrim orodjem ranil hudodelnika Jožeta Lužarja; zatorej dakle je imel ubogi J. C. na takšen žalosten način dati sé svojim življenjem zadostitev bratovemu pregrešku.

— (Peštansko zavarovalno društvo) — zastopano za Kranjsko in spodnje Štajersko po Franc Dreniku — je imelo 31. marca redno javno skupščino. Štirnaisti račun Peštanske zavarovalne družbe za leto 1878 kaže: Dohodka 3,929.714 gl. 14 kr. Izdatka 3,779.978 gl. 13 kr. Čisti dohodek za

leto 1878 je 149.736 gl. 1 kr. Od čistega dohodka se je izplačalo 100 tisoč gl. kot „dividende“ na delnice po 10 od sto. Ostali znesek se je pridelal zakladom in deloma porabil za sistemizirane nagrade. Škode je društvo plačalo od l. 1865 do l. 1878 za 19,548.825 gl. 85 kr.

Razne vesti.

* (Bolgarski kadeti.) Te dni je zopet 30 bolgarskih kadetov prišlo v Peterburg, da se na ruskih vojnih šolah za oficirje izobrazijo, in v bolgarsko mlitico stopijo. Dovor šivši ruske vojne šole, bode še vsak 18 mesecev v ruskej vojski služil predno se vrne v Bolgarijo.

* (Renau zoper Nemce.) Ernst Renau je bil sprejet mej 40. do francoske akademije. V uvodnem govoru je Renau tudi „nemško znanost“ tako-le obrcal: „Neka v svojej osamelosti pedantična znanost, neka literatura brez veselosti, zlovoljna politika, visoka družba brez sijaja, plemstvo brez duha, plemenitaši brez viteskega srca, veliki vojvodi brez lepozvenečega govora, ne bodo naše tako sijajne, tako prijazne francoske družbe s prestola vrgli“. Nemške novine se na to hudujejo.

* (Roparji.) Iz Črnovic se poroča o uže omenjenem ropu: Veliko strahu prouzročuje v celej Bukovini roparska druhal, ki se je prikazala v gozdih pri Črnovicah. Roparji napadajo potnike pri belem dnevi na velikej cesti, jih oropajo in morijo. Tej druhal pala je prva v žrtvo M. Marjucan dne 4. aprila. Roparji so jo za drevo obesili. Istega dne napali so zločinci trgovca Izrael Kasirerja, Stefana Seretjana in Dobranskega. Roparji so bili zalarfani in zaviti v dolge črne plašče; prva dva trgovca so umorili, a Dobranski jim je ušel, pozneje ljudem pripovedajoč, da so preje ob cesti ležali uže trije oropani ljudje. Izvedelo se je, da so bili ti oče in njegova sina imenom Bobjak. Zopet istega dne in prav na istem kraji so ropari napadli Vasilija Rusa, ki je peljal gozdarjevo soprogo Tomasevsko in nje hčer v Črnovice. Mater so umorili, hčer oskrnili in teško ranili, in tudi voznik Rus je bil hudo ranjen. In zopet istega dne so zlikovci napadli voz, na katerem je sedelo 6 tesarjev in jeden deček. Od teh so dva umorili, ostale hudo oškodovali, a deček je izginil. Mnogo družih ljudij je bilo še oropanih. Koliko glav šteje ta silna roparska druhal, se ne vé še. Zdej so bili vojaki tja poslani.

Tujci.

15. aprila:

Evropa: Hauck iz Gradca. — pl. Isakovicz iz Travnika.
Pri Stonu: Fleischman iz Dunaja. — Lauda iz Trsta. — Prinz iz Dunaja. — Neuman iz Siska. — Ravnikar iz Pulja. — Vidic iz Dunaja.
Pri Mališu: Kohn iz Dunaja. — Ljušina iz Kočevja. — Glas iz Gradca. — Oblak iz Dunaja.

Dunajska borza 15. aprila.
(svirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	65	gl.	45	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	65	„	85	„
Zlata renta	77	„	45	„
1860 drž. posojilo	119	„	—	„
Akcije narodne banke	810	„	—	„
Kreditne akcije	248	„	25	„
London	117	„	15	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	„	33	„
C. kr. cekini	5	„	55	„
Državne marke	57	„	50	„

WASSERDICHTE
BELTSTOPPE-REGENMÄNTEL
DECKTÜCHER
empfehl die
Wienerberg-Landgut-Fabriksniederlage
M. J. SINGER & SÖHNE WIEN.
Solide Firmen als Vertreter erwünscht

Loterijne srečke.

V Gradci 12. aprila: 6. 47. 82. 78. 85.
Na Dunaji 12. aprila: 27. 81. 57. 53. 87.

Circus Sidoli

na cesarja Josipovem trgu. (147)

V sredo 16. aprila ob 7^{1/2}, uri zvečer:

briljantna predstava.

Prvikrat: *Mazepa izgnan v ukrajnske stepe.*
Velika senzacijska pantomima v treh delih, katero izvršuje 60 oseb z 20 konji.

Zahvala.

Mej dolgo in hudo boleznijo naše, zdaj v Bogu počivajoče drage sestre

Alojzije Hribar, roj. Grundner,
vdove meščana,

kakor tudi o njenej smrti smo prejeli toliko tolažilnih znamenj iskrenega sočutja, da moramo tem potem za to in za mnoge krasne vence njej darovane, kakor tudi za mnogobrojno spremstvo pri sprevedu vsem dotičnim izreči najiskrenejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 15. aprila 1879.

(148) **Žalujoči bratje in sestre.**

Edikt.

Sé sodnijsko dovolitvijo se bode blagóvsake vrste iz zapuščine v Gornjem gradu umrlega c. kr. notarja, gospoda Ivana Pogačnika, osobito: oprava za sobo in kuhinjo, obleka in perilo, domače in posteljno perilo in posteljna oprava, namizna priprava od bele prsti in priprava za jed, jedala od kitajskega srebra, kuhinjska posoda in stvari od stekla, razne druge stvari za lepoto in jelenovi rogovi, nadalje knjige in druge stvari, prodavalo

v četrtek 17. aprila t. l.

in v naslednjih dneh od 9. do 12 ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne na sv. Petra cesti v Malahovskjevej hiši št. 57 nova, 80 stara, v I. nadstropju, z okni na ulico, na prostovoljne javnej dražbi za gotovo takojšnjo plačo ónim, ki bodo največ obljubili.

V Ljubljani dne 15. aprila 1879.

Dr. Jarnij Zupanec,

(149) c. kr. notar kot sodnijski komisar.

Elegantna
spomladanska obleka
18 gold.

Praktična
spomladanska zgornja suknja
10 gold.

Trdne
spomladanske hlače
5 gold.

in v primerji najfinejše obleke za gospode in dečke; po najnižej cení obleke za otroke od dveh let naprej.

Spalne suknje
za gospode in gospe.
priporoča

M. Neumann,

krojaški mojster,
v Ljubljani, v slonovih ulicah št. 11,
v Lukmanovej hiši.

Vnanje naročbe se proti povzetju urno izvrše in nepristojno brez ugovora nazaj vzame. (115-7)